

ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΕΠΑΝΑΛΗΨΗΣ 2^η ΔΕΚΑΔΑ

11.

Έστω η παράσταση $A = [(30 : 6) \cdot 2]^2 - [(15 \cdot 5) : 3 + 2^2 \cdot 6] - 3 \cdot (2^5 - 3^3 + 2^1)$

α) Να υπολογίσετε την τιμή της παράστασης A

β) Αν $A = 30$, **i)** να αναλύσετε τον αριθμό A σε γινόμενο πρώτων παραγόντων
ii) να εξηγήσετε αν ο A είναι πρώτος ή σύνθετος αριθμός

Προτεινόμενη λύση

α)

$$\begin{aligned} A &= [(30 : 6) \cdot 2]^2 - [(15 \cdot 5) : 3 + 2^2 \cdot 6] - 3 \cdot (2^5 - 3^3 + 2^1) = \\ &= [(30 : 6) \cdot 2]^2 - [(15 \cdot 5) : 3 + 4 \cdot 6] - 3 \cdot (32 - 27 + 2) = \\ &= (5 \cdot 2)^2 - (75 : 3 + 24) - 3 \cdot (32 - 27 + 2) = \\ &= 10^2 - (25 + 24) - 3 \cdot (32 - 27 + 2) = \\ &= 100 - 49 - 3 \cdot 7 = 100 - 49 - 21 = 30 \end{aligned}$$

β)

i) $A = 30 = 2 \cdot 3 \cdot 5$

ii) Ο A είναι σύνθετος δεδομένου ότι εκτός από τον εαυτό του και την μονάδα έχει και άλλους διαιρέτες όπως το 2

12.

α) Πότε δύο κλάσματα λέγονται ισοδύναμα;

β) Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις ως αληθείς ή ψευδείς:

i) Αν δύο κλάσματα $\frac{\alpha}{\beta}$ και $\frac{\gamma}{\delta}$ είναι ισοδύναμα, τότε τα γινόμενα $\alpha\delta$ και $\beta\gamma$ είναι ίσα.

ii) Όταν πολλαπλασιαστούν οι όροι ενός κλάσματος με τον ίδιο φυσικό μη μηδενικό αριθμό, προκύπτει ισοδύναμο κλάσμα.

iii) Η απλοποίηση ενός κλάσματος έχει ως αποτέλεσμα ένα κλάσμα ισοδύναμο με το αρχικό με μικρότερους όρους.

iv) Όταν ένα κλάσμα μπορεί να απλοποιηθεί, λέγεται ανάγωγο.

v) Όταν δύο ή περισσότερα κλάσματα έχουν τον ίδιο αριθμητή, λέγονται ομώνυμα.

Προτεινόμενη λύση

α)

Δύο κλάσματα λέγονται ισοδύναμα όταν εκφράζουν το ίδιο τμήμα ενός μεγέθους ή ίσων μεγεθών

β)

Με βάση ορισμούς και ιδιότητες οι απαντήσεις φαίνονται παρακάτω

i) αληθής

ii) αληθής

iii) αληθής

iv) ψευδής

v) ψευδής

13.

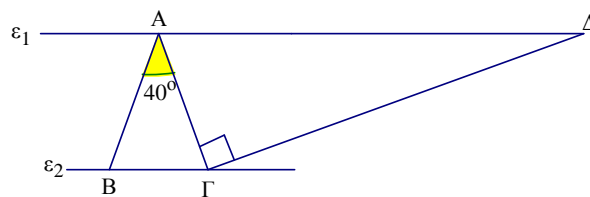
Να σχεδιάσετε δύο παράλληλες ευθείες (ε_1) , (ε_2) και πάνω στην (ε_1) να πάρετε ένα τυχαίο σημείο A . Επίσης πάνω στην (ε_2) να πάρετε τα σημεία B και Γ έτσι ώστε να είναι $AB = A\Gamma$. Από το σημείο Γ να φέρετε μία ημιευθεία κάθετη στην $A\Gamma$, η οποία τέμνει την ευθεία (ε_1) στο σημείο Δ .

Αν υποθέσουμε ότι $\widehat{B\hat{A}\Gamma} = 40^\circ$, να υπολογίσετε τα μέτρα των γωνιών

$\widehat{A\hat{B}\Gamma}$ και $\widehat{A\hat{\Delta}\Gamma}$

Προτεινόμενη λύση

Με βάση τα δεδομένα του προβλήματος προκύπτει το παρακάτω σχήμα

Επειδή το τρίγωνο $AB\Gamma$ είναι ισοσκελές με $AB = A\Gamma$, οι γωνίες $\widehat{A\hat{B}\Gamma}$ και $\widehat{A\hat{\Gamma}B}$ είναι ίσες, έστω ότι $\widehat{A\hat{B}\Gamma} = \widehat{A\hat{\Gamma}B} = \hat{\varphi}$

Στο τρίγωνο $AB\Gamma$ έχουμε $40^\circ + \hat{\varphi} + \hat{\varphi} = 180^\circ$ άρα

$$2\hat{\varphi} = 180^\circ - 40^\circ = 140^\circ$$

$$\hat{\varphi} = 140^\circ : 2 = 70^\circ$$

Δηλαδή $\widehat{A\hat{B}\Gamma} = 70^\circ = \widehat{A\hat{\Gamma}B}$ **(1)**

Επίσης $\widehat{A\hat{\Gamma}B} = \widehat{\Gamma\hat{A}\Delta}$ ως εντός εναλλάξ, και λόγω της (1) $\widehat{\Gamma\hat{A}\Delta} = 70^\circ$

Στο ορθογώνιο τρίγωνο $A\Gamma\Delta$ είναι $\widehat{\Gamma\hat{A}\Delta} + \widehat{\Delta} = 90^\circ$ άρα

$$70^\circ + \widehat{\Delta} = 90^\circ$$

$$\widehat{\Delta} = 90^\circ - 70^\circ = 20^\circ$$

14.

Έστω οι παραστάσεις $A = 3 \cdot 2^2 + 15(27 - 3^3) - (4^2 \cdot 1^3) : (16 - 2^3)$ και

$$B = \left(2 + \frac{1}{4}\right) : \left(\frac{5}{6} - \frac{1}{3}\right) + 4 \cdot \frac{1}{3} \cdot \frac{6}{8} - \left(\frac{3}{2} : 3\right)$$

α) Να υπολογίσετε τις τιμές των A και B

β) Αν $A = 10$ και $B = 5$ να διατάξετε από τον μικρότερο στον μεγαλύτερο τους

αριθμούς $\frac{0,8A}{B}$, $\frac{1,8B}{A}$ και 1

Προτεινόμενη λύση

α)

$$\begin{aligned} A &= 3 \cdot 2^2 + 15 \cdot (27 - 3^3) - (4^2 \cdot 1^3) : (16 - 2^3) = 3 \cdot 4 + 15 \cdot (27 - 27) - (16 \cdot 1) : (16 - 8) = \\ &= 3 \cdot 4 + 15 \cdot 0 - (16 \cdot 1) : 8 = \\ &= 12 + 0 - 16 : 8 = \\ &= 12 - 2 = 10 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} B &= \left(2 + \frac{1}{4}\right) : \left(\frac{5}{6} - \frac{1}{3}\right) + 4 \cdot \frac{1}{3} \cdot \frac{6}{8} - \left(\frac{3}{2} : 3\right) = \left(\frac{8}{4} + \frac{1}{4}\right) : \left(\frac{5}{6} - \frac{2}{6}\right) + 4 \cdot \frac{1}{3} \cdot \frac{6}{8} - \left(\frac{3}{2} : 3\right) = \\ &= \frac{9}{4} : \frac{3}{6} + 4 \cdot \frac{1}{3} \cdot \frac{6}{8} - \left(\frac{3}{2} \cdot \frac{1}{3}\right) = \\ &= \frac{9}{4} \cdot \frac{6}{3} + 4 \cdot \frac{1}{3} \cdot \frac{6}{8} - \frac{1}{2} = \\ &= \frac{9}{2} + 1 - \frac{1}{2} = \frac{8}{2} + 1 = 4 + 1 = 5 \end{aligned}$$

β)

$$\frac{0,8A}{B} = \frac{0,8 \cdot 10}{5} = 1,6$$

$$\frac{1,8B}{A} = \frac{1,8 \cdot 5}{10} = 0,9 \quad \text{οπότε} \quad 0,9 < 1 < 1,6 \quad \text{δηλαδή} \quad \frac{1,8B}{A} < 1 < \frac{0,8A}{B}$$

15.

Στο διπλανό σχήμα οι ευθείες ε_1 και ε_2 είναι παράλληλες.

Να υπολογίσετε τις γωνίες $\hat{\alpha}$, $\hat{\beta}$, $\hat{\gamma}$ και $\hat{\delta}$

Προτεινόμενη λύση

Η γωνία $\hat{\alpha}$, ως παραπληρωματική της γωνίας των 120° , είναι 60°

Η γωνία $\hat{\omega} = 62^\circ$ ως κατακορυφήν

Από το σχηματιζόμενο τρίγωνο με γωνίες τις $\hat{\omega}$, $\hat{\alpha}$ και $\hat{\phi}$

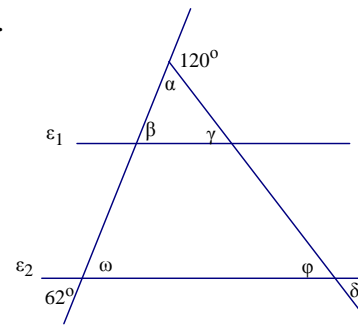
έχουμε ότι $\hat{\omega} + \hat{\alpha} + \hat{\phi} = 180^\circ$ άρα $62^\circ + 60^\circ + \hat{\phi} = 180^\circ$ οπότε

$$\hat{\phi} = 180^\circ - 62^\circ - 60^\circ = 58^\circ$$

Τότε και $\hat{\delta} = 58^\circ$ ως κατακορυφήν της $\hat{\phi}$

$\hat{\beta} = \hat{\omega} = 62^\circ$ ως εντός εκτός και επί τα αυτά

και $\hat{\gamma} = \hat{\phi} = 58^\circ$ ως εντός εκτός και επί τα αυτά .

16.

α) Πότε δύο αριθμοί ονομάζονται πρώτοι μεταξύ τους ; Γράψτε δύο πρώτους μεταξύ τους αριθμούς

β) Στις παρακάτω προτάσεις να συμπληρώσετε τα κενά

i) Ένας αριθμός διαιρείται με το 9 όταν

ii) Ένας αριθμός διαιρείται με το 5 όταν

γ) Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις με Σ αν είναι σωστές και με Λ αν είναι λανθασμένες

i) Ο αριθμός $24\alpha\beta 0$ διαιρείται με το 2

ii) Ο αριθμός $1\alpha 34$ διαιρείται με το 4

iii) Η ισότητα $583 = 145 \cdot 4 + 3$ είναι ισότητα Ευκλείδειας διαίρεσης

Προτεινόμενη λύση

α)

Δύο αριθμοί λέγονται πρώτοι μεταξύ τους όταν έχουν μέγιστο κοινό διαιρέτη το 1.

Δύο πρώτοι μεταξύ τους αριθμοί είναι το 3 και το 5

β)

Συμπληρωμένα τα κενά φαίνονται παρακάτω

i) Ένας αριθμός διαιρείται με το 9 όταν **το άθροισμα των ψηφίων του διαιρείται με το 9**

ii) Ένας αριθμός διαιρείται με το 5 όταν **τελειώνει σε 0 ή 5**

γ)

Με βάση τους σχετικούς ορισμούς έχουμε

i) Η πρόταση είναι **σωστή (Σ)** δεδομένου ότι ο αριθμός τελειώνει σε 0, άρα διαιρείται με το 2

ii) Η πρόταση είναι λανθασμένη (**Λ**) δεδομένου ότι το 34 δεν διαιρείται με το 4

- iii) Η πρόταση είναι σωστή (Σ) δεδομένου ότι $3 < 4$ και $3 < 145$, πράγμα που σημαίνει ότι η ισότητα παριστάνει Ευκλείδεια διαίρεση με διαιρετέο το 583 , διαιρέτη το 145 , πηλίκο το 4 και υπόλοιπο το 3 και Ευκλείδεια διαίρεση με διαιρετέο το 583 , διαιρέτη το 4 , πηλίκο το 145 και υπόλοιπο το 3

17.

Ένας μανάβης αγόρασε 400 κιλά φρούτα . Τα $\frac{2}{5}$ αυτών ήταν πορτοκάλια, το 60%

των υπολοίπων ήταν μήλα και όλα τα υπόλοιπα ήταν αχλάδια.

- α) Να βρείτε πόσα κιλά πορτοκάλια και πόσα κιλά μήλα αγόρασε ο μανάβης.
 β) Να βρείτε τι μέρος των φρούτων αντιπροσώπευαν τα αχλάδια
 γ) Αν το κιλό τα πορτοκάλια τα είχε αγοράσει 0,4 € και θέλει να κερδίσει 30% από την πώληση τους , πόσο πρέπει να πουλήσει το κιλό και πόσα χρήματα θα εισπράξει από την πώληση των πορτοκαλιών;

Προτεινόμενη λύση

α)

Τα πορτοκάλια είχαν βάρος $\frac{2}{5} \cdot 400 = 160$ κιλά

Τα υπόλοιπα φρούτα έχουν βάρος $400 - 160 = 240$ κιλά, εκ των οποίων τα

$\frac{60}{100} \cdot 240 = 144$ κιλά ήταν μήλα.

β)

Τα πορτοκάλια και τα μήλα είχαν βάρος $160 + 144 = 304$.

Επομένως τα αχλάδια είχαν βάρος $400 - 304 = 96$ κιλά.

Η ποσότητα αυτή αντιπροσωπεύει τα $\frac{96}{400} = \frac{24}{100} = 24\%$ του συνόλου των φρούτων.

γ)

Το κέρδος ανά κιλό πώλησης πρέπει να είναι 30% , δηλαδή πρέπει να είναι

$\frac{30}{100} \cdot 0,4 = 0,12$ € .

Οπότε θα πρέπει ο μανάβης να πουλήσει τα πορτοκάλια $0,4 + 0,12 = 0,52$ € το κιλό.

Τότε θα εισπράξει $0,52 \cdot 160 = 83,2$ €

18.

- α) Στις παρακάτω προτάσεις να συμπληρώσετε τα κενά
- i) Δύο γωνίες λέγονται κατακορυφήν όταν έχουν κοινή και οι πλευρές τους είναι ημιευθείες
 - ii) Δύο γωνίες που έχουν κοινή κορυφή , μία πλευρά κοινή και δεν έχουν άλλα κοινά σημεία ονομάζονται
 - iii) Οι συμπληρωματικές γωνίες έχουν..... 90°
- β) Στον παρακάτω πίνακα να αντιστοιχίσετε κάθε αριθμό της στήλης Α με ένα γράμμα της στήλης Β έτσι ώστε να προκύπτουν αληθινές προτάσεις.

Στήλη Α : είδος γωνίας	Στήλη Β : μέτρο γωνίας
1. ορθή γωνία	α. 0°
2. ευθεία γωνία	β. 360°
3. πλήρης γωνία	γ. μεταξύ 0° και 90°
4.αμβλεία γωνία	δ. 180°
5.οξεία γωνία	ε. 90°
6. μη κυρτή γωνία	στ. μεταξύ 90° και 180°
7. μηδενική γωνία	ζ. μεταξύ 180° και 360°

Προτεινόμενη λύση

- α)
- Συμπληρωμένα τα κενά φαίνονται παρακάτω
- i) Δύο γωνίες λέγονται κατακορυφήν όταν έχουν κοινή **κορυφή** και οι πλευρές τους είναι **αντικείμενες** ημιευθείες.
 - ii) Δύο γωνίες που έχουν κοινή κορυφή , μία πλευρά κοινή και δεν έχουν άλλα κοινά σημεία ονομάζονται **εφεξής**
 - iii) Οι συμπληρωματικές γωνίες έχουν **άθροισμα** 90°
- β)
- Με βάση τους σχετικούς ορισμούς έχουμε τις παρακάτω αντιστοιχίσεις
 $1 \rightarrow \varepsilon$, $2 \rightarrow \delta$ $3 \rightarrow \beta$ $4 \rightarrow \sigma\tau$ $5 \rightarrow \gamma$ $6 \rightarrow \zeta$ $7 \rightarrow \alpha$

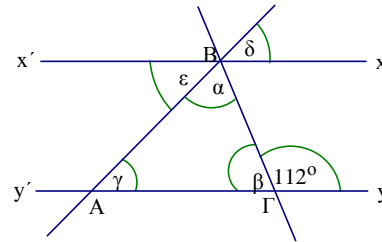
19.

Στο διπλανό σχήμα είναι $xx' // yy'$ και $AB = AG$

i) Να υπολογίσετε τις γωνίες $\hat{\alpha}$, $\hat{\beta}$ και $\hat{\gamma}$

ii) Να υπολογίσετε τις γωνίες $\hat{\epsilon}$ και $\hat{\delta}$

iii) Να δικαιολογήσετε γιατί η ΒΓ είναι διχοτόμος της γωνίας $\widehat{A\hat{B}x}$.

Προτεινόμενη λύση

i)

Είναι $\hat{\beta} = 68^\circ$ ως παραπληρωματική της γωνίας των 112° .

Επειδή το τρίγωνο ΑΒΓ είναι ισοσκελές με $AB = AG$, είναι $\hat{\alpha} = \hat{\beta} = 68^\circ$.

Από τη σχέση $\hat{\gamma} + \hat{\alpha} + \hat{\beta} = 180^\circ$ έχουμε $\hat{\gamma} + 68^\circ + 68^\circ = 180^\circ$

$$\hat{\gamma} + 136^\circ = 180^\circ$$

$$\hat{\gamma} = 180^\circ - 136^\circ = 44^\circ$$

ii)

$\hat{\epsilon} = \hat{\gamma} = 44^\circ$ ως εντός εναλλάξ και $\hat{\delta} = \hat{\epsilon} = 44^\circ$ ως κατακορυφήν

iii)

Η γωνία $\widehat{\Gamma\hat{B}x}$ είναι ίση με την $\hat{\beta}$ ως εντός εναλλάξ. Άρα $\widehat{\Gamma\hat{B}x} = 68^\circ$

Αφού $\hat{\alpha} = \widehat{\Gamma\hat{B}x} = 68^\circ$, η ΒΓ είναι διχοτόμος της γωνίας $\widehat{A\hat{B}x}$

20.

α) Να γράψετε την ισότητα της Ευκλείδειας διαίρεσης ενός φυσικού αριθμού a με τον φυσικό αριθμό $\beta \neq 0$

β) Πότε λέμε ότι η διαίρεση του φυσικού αριθμού a με τον φυσικό αριθμό β είναι τέλεια ;

γ) Ποιοι αριθμοί ονομάζονται πολλαπλάσια του φυσικού αριθμού a ;

δ) Τι ονομάζουμε μέγιστο κοινό διαιρέτη δύο ή περισσότερων φυσικών αριθμών;

ε) Τι ονομάζουμε ελάχιστο κοινό πολλαπλάσιο δύο ή περισσότερων φυσικών αριθμών;

Προτεινόμενη λύση

α)

$a = \beta\pi + \nu$ με $0 \leq \nu < \beta$, όπου $a =$ διαιρετέος, $\beta =$ διαιρέτης, $\pi =$ πηλίκο και $\nu =$ υπόλοιπο

β)

Η διαίρεση είναι τέλεια όταν το υπόλοιπο είναι 0

γ)

Πολλαπλάσια του φυσικού αριθμού a είναι οι αριθμοί που προκύπτουν από τον πολλαπλασιασμό του a με όλους τους φυσικούς αριθμούς.

δ)

Τον μεγαλύτερο από τους κοινούς διαιρέτες τους τον ονομάζουμε ΜΚΔ.

ε)

Το μικρότερο από τα κοινά πολλαπλάσια το ονομάζουμε ΕΚΠ.